

GBCU Café 17 september

Green Business Club
Utrecht
Centraal

Introductie

Afgelopen week is er een pilot tussen City Hub en de Gemeente Utrecht van start gegaan. Dit werd gevierd door het overhandigen van het eerst pakketje door City Hub aan Sanne van Meegdenburg (Gemeente Utrecht) tijdens het GBCU Café in TivoliVredenburg.

Sinds 2018 is de Green Business Club Utrecht Centraal (GBCU) bezig met het verduurzamen van goederenvervoer. In 2018 is met participanten van de GBCU een Green Deal Zero Emissie Stadslogistiek ondertekend. Hierop volgend is een diepgaand onderzoek door Districon uitgevoerd die de vervoersbewegingen van leveranciers van participanten in kaart wist te brengen.

Het onderzoek omvatte zowel het aantal als het soort vervoersbewegingen. Op basis van dit onderzoek is een groep koplopers geformeerd die aan de slag is gegaan met het terugdringen van de niet-kritieke goederenstromen: hygiëne, kantoorartikelen en koffie. De koplopers zijn de Rabobank, Volksbank, Movares, TivoliVredenburg, Gemeente Utrecht en de NS. De koplopers sturen aan op het blijvend terugdringen van het aantal ritten met 50%.

Naast het terugdringen ligt de focus op verslimmen en verschonen. Verschonen gebeurt middels elektrisch vervoer. Verslimmen door het bundelen van ritten in 'slimme coalities'. Dit wil zeggen, het harmoniseren van leverfrequenties en-dagen van leveranciers die bij meerdere opdrachtgevers levert in het gebied. Zo hebben de Volksbank en de Rabobank dit bijvoorbeeld met elkaar afgestemd. Verder kunnen stromen ook gebundeld worden via een logistieke hub (zoals City Hub). Dit is een overslag hub van waaruit met groen vervoer de binnenstad wordt beleverd. Stromen van meerdere leveranciers worden zo gebundeld.

De interesse van bedrijven én leveranciers voor minder emissie in de binnenstad is gewekt. Kortom een versneller voor samenwerking in het gebied. Dit geeft energie aan het project en zorgt voor eigenaarschap.

In onderstaand overzicht de lessons learned!

Opening

Het GBCU Café in TivoliVredenburg wordt geopend door Bart van Leeuwen (voorzitter bestuur GBCU). Hij benoemt hoe fijn het is om elkaar in het echt te zien.

Renee van den Heuvel (voorzitter van de werkgroep Zero Emissie Logistiek) neemt het stokje over. Ze vertelt over de aanleiding van project Zero Emissie Logistiek. Het convenant wat in 2018 getekend is en hoe het project vol goede moed van start is gegaan. Nu, twee jaar later, blijkt het behalen van de doelen wat complexer dan in eerste instantie gedacht. Wel zijn er hele mooie stappen gemaakt. 'We gaan vandaag vol trots een nieuwe fase in. Ik wil jullie uitnodigen je aan te sluiten bij ons project Zero Emissie Logistiek en net zo enthousiast te worden als ik. We moeten het samen doen'.

De stappen die gezet zijn kun je teruglezen in de afbeelding hieronder;

1

Gezamenlijke ambitie vormen

2018 Convenant Green Deal getekend: kopgroep, volgers en leveranciers

2

Onderzoek mogelijkheden en urgentie

2018: Districon onderzoek: metingen potentieel gebied bepalen
2019: GBCU leden kansen samenwerking verkennen
2020: Q1-Q2 Marktconsultatie leveranciers voor oplossingen

3

Scope bepalen 2020

Voor niet-kritieke goederen zoals koffie en sanitair

4

Praktijk 2020 Q3 Pilots

1. Slimme coalities tussen leveranciers en GBCU leden
2. Combineren van ritten via City Hub

5

Opschalen 2021

1. Volgers GBCU aansluiten
2. Kritieke goederenstromen aanpakken
3. Uitrollen naar niet GBCU leden

Stand van zaken

Karolien Niederer (projectleider Zero Emissie Logistiek) benoemt de koplopers en volgers die actief aan de slag zijn gegaan:

Koplopers <i>Hebben gezamenlijke afspraken met leveranciers</i> <ul style="list-style-type: none">- Rabobank- Volksbank- Movares- TivoliVredenburg- Gemeente Utrecht- NS	Volgers <i>Hebben Green Deal Zero Emissie getekend</i> <ul style="list-style-type: none">- Jaarbeurs- ProRail- CBRE- RHDHV- NH Hotels- Kinopolis
---	---

Er is bij deze groep geïnventariseerd welke leveranciers, welke contracten en welke afspraken er zijn. Vervolgens is gekeken naar hoe binnen deze contracten de afspraken kunnen worden aangepast en gecombineerd zodat er minder ritten nodig zijn. De verwachte resultaten op basis van de gemaakte afspraken tussen deze partijen staan in de infographic. Kort samengevat; minder ritten en schonere lucht!

CWS 30% CO2 reductie	 Via City Hub Utrecht Centrum	MAAS 30% CO2 reductie	 Via City Hub Utrecht Centrum	Staples 50% minder ritten	 Slimme Coalitie Rabobank Volksbank
 Via Groen Wagenpark naar Gemeente Utrecht	Office Center 100% CO2 reductie 25% minder ritten	 Via Groen Wagenpark naar NS	Lyreco 100% CO2 reductie 25% minder ritten	Verminderen Vergroenen Verschon	Samen naar slimme oplossingen

Een aantal mooie resultaten die reeds behaald zijn door de samenwerking binnen partijen

- De Rabobank en Volksbank bouwden een 'slimme coalitie'. Zij krijgen nu op dezelfde dag hun leveringen én de helft minder vaak.
- Gemeente Utrecht en NS met respectievelijk Office CentER en Lyreco spraken al eerder af om CO2 neutraal te leveren met elektrisch vervoer. Daarnaast gaan ze aan de slag met het verminderen van het aantal ritten.

GBC Zuidas

Nina van den Berg (projectleider Zero Emissie GBC Zuidas) vertelt over het project op de Zuidas. De Zuidas is enorm aan het groeien. Er komen meer kantoren en appartementen bij en de bereikbaarheid komt daardoor onder druk te staan. Het is daarom zaak om te kijken naar de goederenstromen en het daarmee gemoeide verkeer naar de Zuidas.

Om een beeld te geven van de huidige situatie;

De eerste stap om dit te realiseren is het voorkomen van onnodige ritten. Er zijn poortonderzoeken gedaan om te kijken hoeveel leveringen er per week binnen komen. Voor de 1200 leveringen per week zijn 400 unieke leveranciers verantwoordelijk. Dat maakt de uitdaging om het aantal ritten terug te dringen nog wat groter. Verder komt een groot deel van de leveringen uit Amsterdam maar ook van verder weg: zo laat een advocatenkantoor 2 à 3 keer per week groente en fruit leveren uit Barendrecht, dat komt neer op zo'n 500 kilometer per week. Dat moet anders kunnen.

Tijdens een pilot met Hulshoff Stadsdistributie lieten 11 bedrijven zich beleveren met elektrisch vervoer vanaf een hublocatie. Ruim 30 leveranciers brachten goederen naar de hub en hoefden zo de drukke Zuidas niet in. De business case voor beleveren via de hub wordt verder uitgewerkt.

Ervaringen Gemeente Utrecht

Sanne van Meegdenburg (Inkoop en contractmanagement facilitaire afdeling Gemeente Utrecht) vertelt over de ervaring van de gemeente als lid en koploper binnen de werkgroep Zero Emissie Logistiek. Een van de stedelijke opgaven van de Gemeente Utrecht is duurzame mobiliteit voor iedereen. Om dit te realiseren moet je in eerste instantie je leveranciers mobiliseren. Stap twee is het activeren van je eigen organisatie.

Lessons learned;

- Een belangrijke les is dat je kleine stappen moet zetten die goed onderbouwd zijn. Zo krijg je mensen mee.
- Ga in gesprek met je logistieke personeel. Hoe gaan die goederenstromen eigenlijk? Waar kunnen we verbeteren?
- Het is belangrijk om leveranciers in hun expertise te laten. We stellen als Gemeente open vragen aan de markt. Zij geven aan wat ze kunnen en waartoe ze bereid zijn.
- Vertel waar je voor staat. Kijk vervolgens welke partijen goed passen bij jouw visie op het gebied van duurzaamheid.

Een mooi voorbeeld is CWS. Zij hebben zelf aangegeven graag samen te willen werken met een logistieke hub. Vanuit die hub worden goederen met elektrische auto's de binnenstad in gebracht.

City Hub

Frans Luuk Bouwers (City Hub) ontvangt het goederenvervoer van buiten de stad en zorgt voor emissievrij transport naar de binnenstad. City Hub krijgt met het nieuwe IT-platform een nog beter inzicht wat de slimste oplossing is voor zendingen en leveringen. Zowel qua route, aflevertijden, frequenties als type vervoer. Daarover maakt hij aanvullende afspraken met leveranciers en/of opdrachtgevers.

Door goederen te vervoeren via een hub, is er een extra stop. Dit brengt extra kosten met zich mee. Maar er is ook winst te behalen, bijvoorbeeld minder wachttijd bij laden en lossen, opslagkosten van leveranciers of minder transportkosten. Door slim te kijken naar het aantal leveringen en het samenvoegen hiervan kan een interessante business case ontstaan. Die voordeliger én zeker 'groener' is dan de oude situatie. Maas en CWS zijn de eerste leveranciers die gecombineerd aan de GBCU pilot via City Hub meedoen.

Aftrap pilot

Na de sprekers wordt er een live verbinding gemaakt met City Hub. Hier staat het eerste pakketje, een levering van CWS, klaar om naar TivoliVredenburg gebracht te worden. De eerste zending voor de Pilot Zero Emissie komt even later in een volledig elektrische auto aan en keurig door chauffeur Niels op het podium overhandigd.

Zero Emissie panel Q&A

Volledig Covid proof - online via de Mentimeter- stellen de deelnemers vragen aan de sprekers.

Wat is een realistisch doel? Halen we zero emissie in 2025?

Sanne: Ik hoop het van harte. We gaan er alles aan doen om het doel te behalen.

Frans Luuk: Als we met elkaar in staat zijn om anders te denken en het anders te organiseren moet het zeker kunnen. We zien de voorzichtige eerste stappen.

Nina: Dat gaan we halen. Het is gemeentelijk beleid, vanaf 2025 mag je niet meer anders de stad in. Vraag is wel, hoe krijg je de kleine ondernemers mee?

Wat is de volgende stap voor de gemeente Utrecht voor zero emissie?

Sanne: We zijn als gemeente bezig om onze eigen vervoersmiddelen zero emissie te maken. Daarnaast verbinden we partners aan ons die zorgen voor zero emissie stadslogistiek. Aan de nieuwe burgemeester wil ik meegeven dat er extra tijd en geld ingezet moet worden om het doel te halen.

Nina, jullie hebben in het gebied ook scholen/universiteiten. Hoe bevalt dat?

We betrekken studenten. Die denken mee en kunnen in de vorm van een stage aan de slag bij die bedrijven.

Wie betaalt de hub? Zijn dat de grote leveranciers bedrijven die niet meer naar 40 locaties hoeven of gaan ontvangers ook betalen?

Frans Luuk: We kennen twee modellen. 1. De verzender, oftewel de leverancier, betaalt. 2. De opdrachtgever betaalt. Zoals het Maliehotel en de Rechtbank in Utrecht. Zij vinden het zelf belangrijk dat goederen emissie vrij geleverd worden en willen de kosten hiervoor op zich nemen. Zij verrekenen dat later met hun leveranciers. Dit is nog niet altijd zo makkelijk omdat bezorgkosten niet zo transparant zijn. Om dit makkelijker te maken is transparantie in de keten nodig.

Welke pijn/faalkosten zijn anno 2020 in het zich zowel in de Zuid As als Utrecht?

Nina: Het is niet duidelijk waar we de rekening neer kunnen leggen in Amsterdam. Kosten zijn nog niet goed verspreid. We leggen de rekening op verschillende plekken neer en proberen dan ergens in het midden uit te komen.

Frans Luuk: Het businessmodel moet achter de hub functioneren. Zero emissie leveren hoeft niet duurder te zijn als je goed samenwerkt. Bedrijven kunnen kijken hoe er bijvoorbeeld op dezelfde dag geleverd kan worden.

Voor hoeveel hubs is er plek?

Frans Luuk: We moeten als hubs samenwerken. Ons nieuwe platform kan voor verschillende hubs gebruikt worden. We zijn in gesprek met andere partijen hoe we elkaar kunnen versterken.

Ik heb niet de illusie dat ik alles in mijn eentje kan.

Nina: Er wordt gedroomd over een Zuidas Hub. Er wordt dan geleverd vanuit een locatie en niet vanuit een partij, zo zit je ook niet aan een partij vast. Misschien interessant voor gemeente om een terrein aan te wijzen. Verder zit de stad vol met mini hubs, denk aan supermarkten of warenhuizen.

Frans Luuk: We willen ook drijvende mini hubs creëren.

Vrachtwagens kunnen straks niet meer de stad in, dat moet anders. Daarom heb je oplossingen zoals mini hubs en drijvende hubs nodig.

Stel dat er veel concurrentie komt in de markt, hoe voorkom je dat de straat vol komt te staan met allemaal hub leveranciers.

Frans Luuk: Dat is precies de reden dat wij werken met een open model. We zijn niet de enige partij dit willen uitvoeren. We kijken wie goed is en wat. Er zijn verschillende mobiliteiten nodig om een stad goed te bevoorraden. Daar moeten we de samenwerking in vinden.

Afsluiten

Het GBCU Café wordt afgesloten met een gezellige borrel. Zien we jou bij het volgende GBCU Café of het volgende event?

- Donderdag 1 oktober 15.00-17.00: denk mee over veilige en duurzame personenmobiliteit in het Stationsgebied. Meld je nu aan! Via utrecht@greenbusinessclub.nl
- 5 tot 10 oktober- Plog & Plandel week! Samen in 1 week het stationsgebied schoon. Doe mee, meld je aan via anne@hotspotlab.nl
- Werkgroep Levendig zoekt nieuwe leden- Wil je bijdragen aan het verlevendigen van de binnenstad? Meld je aan via lara@bureaubrick.nl